

Българска

Издание
на Съюза
на лесовъдите
в България

ГОРА

ISSN 1312-7055

Брой 3 (27), год. VI, юли 2010 г., София 1303, ул. "Антим I" №17

www.bulgarian-foresters.info

e-mail: bggora@abv.bg

Законът за горите: дискусия с продължение

Защо ни е необходим нов закон за горите?

В контекста на условията, в които живее днешното общество - глобална икономическа криза, очаквана с висока вероятност депресия, все повече и по-ясни признаци за промени в условията на средата, а в горското стопанство очертаващи се перманентни трудности с финансирането и осъществяването на най-важните горскостопански дейности, с още по-голяма сила се налага необходимостта да се преразгледат и преформулират принципите, които са в основата на горското законодателство и които гарантират съхранението, възпроизводството и устойчивото развитие на горите днес. Тези принципи следва да отразяват, от една страна, "вечните" природни закони, а от друга - да създадат норми за управление на наложилите се през последните 10 години обществени отношения в системата "гора-общество-горско стопанство". В същото време те трябва да осигуряват условия за провеждане на единна горска политика

при устройството, стопанисването, ползването и опазването на горите, с водещ критерий задоволяване на потребностите на обществото в дългосрочен план. Това означава тези принципи да са в интерес преди всичко на гората и на нейното бъдеще за идните поколения.

Най-съществените причини, пораждащи необходимост от нов Закон за горите, не започват с това, че действащият сега закон (1997 г.) е променян много пъти през последните години, макар че и това е важно. По-същественото в случая е да се потърсят дълбоките причини и да се даде отговор на въпросите - какво се промени през последните години в основните институции, формиращи горската политика у нас, какви са новите обществени отношения, които следва да бъдат уредени в горското законодателство, кои са решенията на въпросите на днешния ден, но които осигуряват и дългосрочна перспектива за съхранението на горите и

На стр.2

Какво представлява проектозаконът?

С предстоящите реформи, които са регламентирани в новия Закон за горите, за първи път е разписано практическото разделение на контролните от стопанските функции в горите. По този начин ще се постигне децентрализация на системата, ще се въведат регионалните практики и ще се създаде една конкурентна среда за развитие на сектора. Контролните функции ще се изпълняват от регионалните дирекции по горите, финансирани от бюджета, и няма да зависят от стопанските резултати на предприятията, в които ще бъдат обединени държавните горски и ловни стопанства.

С предложението законопроект ще се изравнят правата и задълженията на различните оператори в горите, както и на различните собственици, като целта е да се персонализира отговорността, но и едновременно с това да се дадат и повече правомощия за работа в гората. На регистра-

ция в публичните регистри на Изпълнителната агенция по горите ще подлежат всички лесовъди, които извършват дейности в гората, от държавните предприятия, общините и частните собственици. Лицата, извършващи дейности в горските територии, също ще трябва да се запишат в регистрите на ИАГ. Редът и условията за регистрация за физическите лица и търговците също са регламентирани в проектозакона. За първи път в него са разписани и текстовете, които са свързани с професионалното обучение, квалификацията и преквалификацията, браншовите организации в горския сектор, горските сдружения и обществените екосистемни ползи от горските територии, достъпът до горите, както и горската сертификация.

Законопроектът е структуриран в 18 глави и с него ще бъдат разделени контролните функции от стопанските дейности в горите.

На стр.2

Горското стопанство - мост към бъдещето

85 години висше лесовъдско образование

От 13 до 15 май в парк-хотел "Москва", София, се проведе международна научна конференция под надслов "Горското стопанство - мост към бъдещето", по случай 85-та годишнина на висшето лесовъдско образование в България. Организатори бяха Лесотехническият университет, Факултет "Горско стопанство" и Националният проектен център за стопанисване на издънковите гори в Югоизточна Европа в ЛТУ (CoppForSEE). За работен език бе обявен английският.

Проф. д.с.н. Нино Нинов открива конференцията

Основната цел на конференцията бе повишаването на нивото на лесовъдската наука и полезността ѝ за обучението, практиката и бизнеса. Съпътстващи задачи бяха: да се даде възможност на наши и чуждестранни учени да представят своята научна дейност, да се разширят контактите за осъществяване на съвместни проекти; обмяна на опит в областта на висшето лесотехническо образование; представяне на стратегически важни въпроси в областта на горската политика. В тематично отношение бяха обхванати широк кръг актуални проблеми, обобщени в 4 направления: Горска биология и екология; Лесовъдски системи и технологии, дърводобив и дървообработване; Горско планиране, мениджмънт и промени в климата; Законови разпоредби, икономика и услуги в горското стопанство.

Подготовката в продължение на година и половина и професионалната помощ по организационно-техническото подсигуриране от страна на "Международни прояви" ООД, позволиха да бъдат привлечени пленарни докладчици от висок ранг, което провокира интереса на много наши и чужди специалисти.

На стр.3

Конференция на Съюза на европейските лесовъди

От 10 до 14 юни, в Анси, Франция, Съюзът на европейските лесовъди (СЕЛ) проведе годишната си конференция, в която взеха участие 42 представители на 10 страни - Австрия, България, Кипър, Дания, Финландия, Франция, Германия, Полша, Румъния и Швеция. Домакин на конференцията бе Френският синдикат на служителите от околната среда, горското стопанство и земеделието (EFA-CGC).

В работата на конференцията от Съюза на лесовъдите в България участие взеха доц. Иван Палигорев - председател на на СЛБ, и заместник-председателите д-р инж. Анна Петракиева и инж. Борис Господинов, който е и член на Комисията по финансовия одит на СЕЛ.

Участници в годишната конференция на Съюза на европейските лесовъди

Деловият дневен ред на конференцията премина в няколко части. Участниците бяха запознати с отчета на Президентството на Съюза за изминалата година, след проведения конгрес в Полша. Основните акценти в отчета бяха провеждането на Международния студентски практически лагер през юли 2009 г. в Германия в партньорство със Сдружението за защита на немските гори, отбелязване през м.г. на 100-годишнината на СЛБ, в чието тържествено честване в София взеха участие президентът и секретарят на СЕЛ - Хакан Нистранд и Ерве Немос, срещата на Президентството на СЕЛ в Тирана, Албания, през октомври м.г., където освен текущи въпроси бе обсъждана възможността за възстановяване на

На стр.4

Защо ни е необходим нов закон за горите?

От стр. 1

ресурсите, които те осигуряват за обществото? Отговорите на някои от тези въпроси могат да се намерят в практиката на други страни, но по-важното е хората, които работят в системата на горското стопанство у нас, обществото и тези групи от него, които са заинтересовани от развитието на горското стопанство и съхраняването на горското ни богатство, да се обединят около възможните на този етап решения. В хода на проведените множество дискусии се възприе новият закон да се възползва от логиката и текстовете на действащото законодателство, които са в съответствие с приетите принципи. Тези, които са неподходящи, да бъдат предложени за промени. Освен това, поради възприетия принцип да няма правилник за прилагане на закона, всички специални въпроси се предвижда да бъдат разработени в наредби. Около кои по-важни въпроси се води дискусията в становищата на колегите от Съюза на лесолюбите в България, които си позволявам да коментирам пред читателите?

1. Въпросът със **собствеността на горите** - за разлика от 1997 г. тя вече е реално съществуваща: държавна, общинска, частна на физически и юридически лица, на училища, на църковните институции. В случая е важно тези различни собственици да бъдат равнопоставени пред закона, но не само в правата, а и в задълженията и отговорностите. В съответствие с това новите собствениците следва да се грижат за опазването на своята собственост, да извършват всички действия, свързани с нейното добросъвестно стопанисване, и в подобро състояние да я предоставят на бъдещите поколения.

2. Въпросът със **съвременното съдържание и предмета на горското стопанство, на горските територии, на самото понятие гора**, както и въпросите, свързани с многофункционалното стопанисване и ползване на горите, за трайно възпроизводство на комплекса от екологични, икономически и социални функции. Доколкото и как е необходимо да се дефинира предназначението на горите, както и въпросите с разпореждането с горски територии, със замяната, свързана с окрупняване на имоти или освобождаване на собственици от разпокъсани владения, отчуждаването и т.н., които са свързани със собствеността, но и с интересите на обществото.

3. Въпросът за **стопанисването и ползването на горите** - урежда се управлението и стопанисването на държавните и общинските гори, дават се някои преференции и стимули на частните собственици да комасират (обединят) своята собственост. При стопанисването и

ползването на държавните гори ще се разчита на създадените през последните години недържавни компании за добив на дървесина, както и за извършване на горскостопанските дейности.

4. Въпросите със **залесяването, защитата от болести и вредители, борбата с ерозията и опазването на горските територии**, като за целта в регистрираните като поделения на шестте държавни предприятия държавни горски и ловни стопанства за сметка на приходите от продажба на дървесина от държавните гори да реинвестират средства за осъществяване на предвидените в горскостопанските планове и програми дейности.

5. Въпросите със **строителството на пътища** на територията на горите, както и тяхното ползване. Предвижда се да се създаде в държавните предприятия специален фонд "Инвестиции в горите", който да е предназначен специално за разширяване на горскопътната мрежа.

6. Въпросите за **инвентаризацията и устройството на горите**. Нашето горско стопанство има традиции от повече от 100 години в устройството на горите. Държавата обаче не може да си позволи да заплаща устройството на всички гори и земи от горските територии. Това, което тя може да осигури, е заплащането на инвентаризацията, картирането и поддържането на системата на горския кадастър за всички горски територии, независимо от тяхната собственост. Предвижда се държавата да заплаща отделно националната горска инвентаризация (ако има средства), както и проектирането на мероприятията в държавните гори, но за общинските и частните гори това да е задължение на техните собственици, като отпадат минималните площи, под които не се изисква разработването на горскостопански план или програма.

7. Въпросите, свързани с **контрола по стопанисването и опазването на горите, правата и задълженията на различните участници**. Предвидено е създаването на нова длъжност - горски инспектор, който да е служител на изнесените звена на Изпълнителната агенция по горите - регионалните дирекции по горите, и да контролира стопанисването, ползването и опазването на горите на определена територия, независимо от формата на собственост. Въвежда се отново задължението всеки назначен по договор лесолюб, регистрирана практика, да носи цялата отговорност за стопанисването и опазването на поверената му гора, както и позабравеният документ белови акт, който се издава на допусналия първо нарушение. При втори такъв акт предстои отнемането на регистрацията на лесолюбската практика. Дадени са големи правомощия на кме-

товете на населени места.

8. Въпросите, свързани с **достъпа до горите** - свободният достъп в горите, както е в почти цяла Европа, с пътни превозни средства се ограничава само до тези, които имат служебни ангажменти там. Достъпът на останалите е с разрешителен режим.

9. Въпросите, свързани с **екосистемните функции и услуги от горите** - наложи се в съвременната горска политика и гората е оценена като сложна биологична система, която в своето развитие може да произвежда различни блага и функции, за задоволяване на определени човешки потребности. Някои от тези функции и услуги са от жизнена необходимост за обществото днес и в бъдеще, но засега обществото не заплаща за тях.

10. Въпросите, свързани с **финансирането на горското стопанство**. Централизираната система на формиране и разпределение на финансовите средства на държавното горско стопанство, наред с положителните си качества, показва и някои несъвършенства. Най-важните от тях са: намаляване на заинтересоваността и мотивацията на служителите за по-добри финансови резултати, неравномерност на финансирането, зависимо от бюджета на държавата, загуба на значителни по обем средства от банкови трансфери. Това наложи да се предложи оптимизиране на финансовите потоци, да се даде свобода на ръководителите от различните нива да предлагат своето виждане за финансовите показатели на ръководеното от тях предприятие или поделение, да се даде превес на децентрализираното инвестиране на средства, утвърдено във финансовите планове на предприятията от министъра или упълномощено от него лице.

Поставените за обсъждане въпроси не изчерпват в никакъв случай възможностите за нови или свързани с тези допълнителни аспекти и нюанси. Движещият мотив на концепцията на новия Закон за горите е защитата на горите за идните поколения и потребността от уреждане на обществените отношения. Тези отношения се очертават в общи линии на всеки етап от развитието на обществото и всяко несъобразяване с тях може да нанесе големи щети на горите. Винаги има реална възможност да се създаде Закон за горите, който не обслужва наложените обществени отношения и запазването на горите, а определени лични или групови интереси. Нито българската гора, а още по-малко нашето общество, заслужават такава участ. Съществен е и фактът, че с един Закон за горите не може да се решат всички проблеми. Това налага да се предложат промени в други, действащи сега закони. Затова е и толкова важно в обсъжданията да се включи възможно най-широк кръг от професионалисти и заинтересовани.

Доц. д-р Иван ПАЛИГРОВ

Какво представлява проектозаконът?

От стр. 1

Изпълнителната агенция по горите и нейните структури ще осъществяват само контролни функции върху всички собственици на горски територии, като е премахната възможността нейните звена и служители да участват пряко и косвено в управлението на държавните предприятия.

В проектозакона за управление на горските територии, държавна собственост, се предвижда създаване на държавно предприятие или предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон. Предприятията ще имат двустепенна структура - централно управление и териториални поделения (съществуващите към момента държавни горски и ловни стопанства). С цел запазване на държавното имущество и собственост са въведени редица защитни разпоредби - забрана за предприятията да извършват разпоредителни сделки с горски територии, да осъществяват ипотечи и залози върху тях, да създават търговски дружества, както и да участват в тях, забрана за откриване на производство по несъстоятел-

ност и за приватизация.

За обезпечаване на финансова стабилност и осигуряване на целеви инвестиции в горските територии законът предвижда в предприятията да се формират фондовете "Инвестиции в горите", "Резервен" и "Управление на държавния дивидент". Фондовете ще се разходват за ясно определени и разписани дейности след решение на министъра на земеделието и храните, а за фонд "Управление на държавния дивидент" - и на министъра на финансите. Продажбата на горски територии частна държавна собственост ще бъде ограничена. Тя се допуска само за прекратяване на съсобственост върху горски територии между държавата и трети лица, както и в случаите, когато горската територия има влязъл в сила общ устройствен план и е предвидена промяна на предназначението на територията.

Намалява се възможността за извършване на разпоредителни сделки, водещи до намаляване на площта на горските територии за сметка на предоставянето им под наем, аренда, учредяване право на строеж без промяна

на предназначението, сервитути и право на ползване. Въвежда се и забрана за промяна на предназначението и извършване на строителството в имоти, придобити чрез замяна от държавата. Според проектозакона строителството в горските територии ще се допуска само за обекти, свързани непосредствено с управлението и стопанисването на горите и дивеча, и за които не е необходима промяна на предназначението на горските територии. В него е създаден и ред за прехвърляне на собствеността върху автомобилни горски пътища между държавата и общините с цел общините да кандидатстват за финансиране по различни програми.

В проектозакона са регламентирани горската сертификация, достъпът до горите, браншовите организации в горския сектор, професионалното обучение, квалификация и преквалификация, горските сдружения и обществените екосистемни ползи от горските територии. Управлението на държавните и общинските гори, както и на горите - собственост на физически и юридически лица, е разписано в отделни глави.

БГ

Проектозакон за горите: мнения, идеи, предложения

След като на 17 май в интернет бяха публикувани проектите за нов Закон за горите, започнаха и обсъжданията им по региони. Съюзът на лесолюбите в България подкрепи идеята възможно най-широк кръг заинтересовани да участват в разискванията. В този брой публикуваме подборка от изказвания, предложенията и мнения, изпратени в редакцията и предоставени на работната група по проектозакона.

Чл.-кор. Боян Роснев - Институт за гората:

В този закон има три вида инвентаризация. Първата е национална горска, каквато България засега няма. Но знае ли се какво трябва да се направи, за да може тя да отговори на европейските изисквания? Трябва да се създаде специално предприятие, дейността на което ще струва много скъпо. Втората инвентаризация е на горските територии - картиране, кадастър и т.н., и третият вид е лесоустройствената, която сега действа в България. За нея тихомълком се споменава, но не се нарича лесоустройствена инвентаризация. Би било редно тези три момента ясно да се разграничат. Засега, а и в близкото десетилетие, у нас ще се разчита на лесоустройствената инвентаризация. Надали в близко време ще се намерят средства за национална горска инвентаризация, затова нека да намерим в закона механизми, с които да се подобри лесоустройствената.

Не виждам регламентирането на мястото и ролята на лесолюб при управлението на горите. Горите трябва да се ръководят от специалисти лесолюб и това трябва да намери място в този закон.

Единното горско стопанство просъществува много години и това бе най-добрият период за горите. Тази формула - да се отдели марката от бравдята, бе измислена от хора, които нямат понятие от лесолюбство. Не съм защитник на единното горско стопанство чак толкова, но създаването на две системи - една за висша организация и контрол, друга за ползването на горите, като лесолюб не го приемам, но се съгласявам, защото е вече прието, така е и в много страни от Европа. Ще има 6 горски предприятия като отделни юридически лица, без подчинение на ИАГ, а на министъра, който ще ги ръководи вероятно с дирекция от юристи, агрономи или лесолюб. Направена ли е поне малка сметка

дали икономически тези предприятия могат да издържат? Имам предвид голямото различие и видът на горите в отделните територии. Може да се окаже, че северозападният район ще трябва да се субсидира 70 %, а южният, където са по-добрите гори - 30 %. Как ще се осъществи това субсидиране? Или е сигурно, че ще бъдат на печалба? В тези предприятия се акцентира изключително на икономическия, а не става дума за екологичния фактор. В стратегията на горското стопанство сега пише, че гората трябва да бъде преди всичко среда и след това ресурс. С този проект водещият фактор е ресурсът, което ще доведе до трудно контролиране на състоянието на горите. Този въпрос трябва сериозно да се обмисли - по какъв начин да се засили дейността за запазването на горите и техните функции и среда.

Проф. Димитър Зъков - Лесотехнически университет:

Вече шеста година ние в ЛТУ говорим за защита срещу ерозия и порои. Терминът "порои" не бива да отсъства в текстовете на закона, защото обществеността ни е особено чувствителна към този проблем. Във функциите на горските територии трябва да бъде записано "защита срещу ерозия и порои". В България повече от 20 години няма специализирана структура, която да се занимава с проблемите на ерозията. Ако не може да има отделни звена, то групи специалисти към съществуващи в момента звена трябва да има. Ние сега дори нямаме регистър на пороите в България. Нашите укрепителни системи вече са много амортизирани и недостатъчно ефективни и е възможно да се случи пробив трябва да се заложи създаването на структури или специалисти, например към лесозащитните станции, отговарящи за защита срещу ерозия и порои.

Доц. Иван Йовков - Лесотехнически университет:

Законът за горите е основната институция, определяща правилата, по които трябва да се управляват делата ни в горския сектор. Какво казват учените обаче - това е система от ценности, защитени с правила, които определят правата, задълженията и отговорностите, включително и на институционализирани услуги и длъжности. Дава се рамка, в която икономическите субекти да могат да функционират, да могат да извършат дейности.

Сега е нужна нова стратегия, която да бъде подчинена на развитието на гората. Необходимо ли е да се вкарват нови елементи в закона от тази гледна точка? Според мен - не. Науката казва, че към институционална промяна се пристъпва, когато действащите институции и действащият закон работят с намалена възвръщаемост. Тоест индивидуалните модели, по които функционират икономическите играчи в тази система, не могат да решат социалните и икономическите си функции.

На нашия пазар присъстват горовладелецът и гороползвателят. Кои са проблемите на горовладелеца в сегашния закон? Няма проблеми. От друга страна, само до преди година българските предприемачи щяха да се изтрепят за българската гора. В рамките на същия този закон. Тогава къде е проблемът? Къде е противоречието, което трябва да бъде решено?

Държавният орган и неговите структури имат компетентност, те имат власт. Предлагам се сега с този закон тази властническа функция да се предостави на регионалните инспекторати. Кой ще се занимава с тази функция - власт? А що се отнася до гражданската правоспособност, дейността трябва да бъде отдалена на едно публично предприятие, създадено и то по Търговския закон, по чл. 62, ал. 3. Възниква основателният въпрос - може ли чрез такова деление властническите функции да бъдат делегирани на районните инспекции и те така да упражняват институцията горска власт, че да обхванат цялата територия на страната? Няма ли да утежним излишно и отново да натоварим административния капацитет на администрацията.

Липсва формата на икономическата реализация върху гората. И тази форма е рентата. Горовладелецът трябва да я вземе и да я реализира обратно в гората. След като няма да присъства, този дивидент не може да бъде управляван от това предприятие. Той ще бъде управляван от собственика на капитала - това е държавата в лицето на министъра, и само той има право да се разпорежда, като съгласува действията си с финансовия министър. Може рентата да е по-малка, но все пак нещо трябва да влезе като приход от капитала на предприятията.

В закона има много ценни неща, например идеята първо да се покаже многофункционалното стопанисване като териториално устройство.

Лесоустройственият проект е една прекрасна дългосрочна прогноза, по която да се работи. Не внасяйте нова терминологична мъгла в теорията - лесоустройственият проект решава всичко онова, което сте намислили да правите. Многофункционалното стопанисване като лесовъдска територия е прекрасно развитие - да се защитят естествените природни свойства на гората чрез лесовъдските системи.

Проф. д-р Константин Аспарухов, инж. Дочо Цоневски:

В проекта за новия Закон за горите прави впечатление липсата на достатъчна яснота и правен регламент за стопанисването на частните гори. Необходимо е ясно да се регламентира изискването при стопанисването на всички гори, независимо от тяхната собственост, да се спазват предписанията, заложили в утвърдените общи лесоустройствени проекти на горските територии. Това изисква в тях да се включват задължително както държавните, така и всички недържавни гори, като спазването на техните основни изисквания да бъде задължително за всички категории гори. Само така може да се гарантира запазването и разширяването на жизненоважното влияние и значение на общите горски масиви в интерес на цялото ни общество. В резултат на приложения у нас начин за реституция на горите се получи изключително голямо раздробяване на горските площи, което на практика прави невъзможно спазването на подобно изискване при тяхното стопанисване. Наличието на около един милион

частни горски парцели, пръснати в държавните горски масиви, не позволява дори необходимия достъп до тях, а още по-малко използването на подходящи технически средства и технологии при тяхното стопанисване, чрез които може да се осигури устойчивото им поддържане и развитие. За преодоляване на това изключително голямо затруднение новият Закон за горите може да регламентира замяната на формата на собственост на реституираните в реалните граници малки частни горски парцели с идеални части от държавния горски масив, в който териториално те са включени, чрез предаване на собственика на пропорционални на тези части акции от него. За да се спре по-нататъшното раздробяване на тези горски парцели при унаследяване на тяхната собственост от наследниците на първоначалния им титуляр, би трябвало да се регламентира собствеността върху тях да се прехвърля на един от наследниците, определен по утвърдени от Закона начин и ред.

Изискването за стопанисване на всички горски територии според предписанията на общите ми лесоустройствени проекти трябва да се отнася и за общинските гори, тъй като са предоставени за ползване на временен собственник в лицето на избрания с неколкогодишен мандат общински съвет. Късите срокове на тези мандати не съответстват на дългия производствен цикъл на гората и не дават възможност за приемането и прилагането на дългосрочна програма за нейното устойчиво развитие. Горските масиви, в които са включени и общинските гори, далече надхвърлят границите на общината и съобразяването на начина на тяхното стопанисване само с интересите на ограничената отделна общинска общност е неправилно и неоправдано.

Инж. Димитър Димитров - Варна:

Преди всичко новият закон трябва да е приложим за всички видове собственост върху горите и в условията на демократично изграждането се общество и на функционираща пазарна икономика.

Не трябва да се допуска разпокъсаност на горите, а да има стремеж към комасиране на техните територии в масиви с добри условия за управление, устройване, стопанисване, ползване и охрана. Независимо от собствеността им трябва да бъдат в един горски фонд.

Законът да осигури на горския фонд, представляващ 1/3 от територията на страната, с присъщите му многофункционални ползности за обществото и за стопанския живот на страната, единно горско ведомство със самостоятелност в управлението, стопанисването, ползването и опазването. Законът трябва да създаде комфорт в желаното устойчиво развитие на горите като цяло.

Заради ползите, които горите (независимо от собствеността) дават на обществото, държавата трябва да предвиди известни отстъпки. Например залесените територии от ГФ да бъдат освобождавани от данъци и такси, устройването (изготвянето на проекти, планове и програми) на територии от горския фонд да се финансира изцяло от бюджета, охраната и опазването също да се финансира от бюджета.

Начинът на стопанисване, ползване и опазване, независимо от собствеността на горския фонд, да се извършва по действащата нормативна уредба, както и по методически указания, регламентирани в съответни наредби, правилници и други подзаконови актове.

Законът чрез съответни текстове трябва да толерира централизма в управлението и в структурата на самото изграждане на горското ведомство.

Законът трябва да създаде условия за усъвършенстване на професионализма на инженерно-техническите кадри от структурата на горското ведомство. Да се въведат регламентирани правила в изготвянето на длъжностни характеристики и модифицираност на лесоустройствените проекти, административната, производствената, счетоводната, плановата, архивната и отчетната документация. Да не се забравя приемствеността, изразяваща се в ползването на нормативна уредба, доказала своята полезност, както и производствения опит.

Предлагам нарушенията с нанесени щети от горски служители да носят санкции с по-голяма тежест.

Задължително е въвеждането на диференцирани тарифни такси, определени на категоричен принцип.

(Следва)

Горското стопанство - мост към бъдещето

От стр. 1

Откриването на 13 май в зала "Москва" бе съчетано с честване на 85-та годишнина на висшето лесовъдско образование у нас. Сред официалните гости бяха проф. Валентин Шалаев - зам.-ректор на Московския държавен университет по гората, проф. Антонио Гомез - директор на Факултета по горско инженерство към Техническия университет в Мадрид, проф. Йоан Абрудан - декан на Факултета по лесовъдство и горско инженерство към Трансилванския университет в Брашов.

Събитието бе уважено и от съуправителите на Съвместния геномен център акад. Атанас Атанасов и доц. Мария Шишиньова, акад. Александър Александров - директор на Института за гората при БАН, акад. Васил Големански от Института по зоология при БАН, инж. Пенчо Дерменджиев - зам. изпълнителен директор, и инж. Валентина Маринова - главен секретар на Изпълнителната агенция по горите.

Конференцията бе открита от проф. д.с.н. Нино Нинов - ректор на ЛТУ и председател на Организационния комитет. От името на почетния председател на форума д-р Мирослав Найденов - министър на земеделието и храните, приветствие поднесе зам.-министърът доц. д-р Георги Костов. Проф. Абрудан поздрави домакините за юбилей и членството на Факултета по горско стопанство на ЛТУ в Конференцията на деканите на европейските факултети по горско стопанство, учредена през 2009 г. Наред с гостите от президиума поздравления поднесоха и д-р Андрей Пилипович - директор на Института по низинни гори и околна среда в Нови Сад, проф. Василие Исаев - от името на декана на Факултета по горско стопанство в Белград. Поздравителни адреси бяха поднесени от името на Нона Караджова - министър на околната среда и водите, от името на д-р Едмундас Барткевичус - декан на Факултета по горско стопанство и екология към Литовския агрономически университет, от чл.-кор. д.а.н. Атанас Ковачев - декан на Факултета по екология и ландшафтна архитектура и други.

Слово и презентация, илюстрираща развитието на висшето лесовъдско образование в България, изнесе доц. д-р Милко Милев - декан на Факултета по горско стопанство. Церемонията приключи с музикално изпълнение на студентката по горско стопанство Златина Тодорова и кратка фолклорна програма.

Оправдан интерес предизвикаха пленарните доклади по ключови съвременни проблеми на поканения световноизвестни специалисти проф. Манфред Лексер - Университет BOKU, Виена, Австрия, "Управление на горите за адаптирането им към изменението на климата"; проф. Хайнрих Шпикер -

Университет във Фрайбург, Германия, "Продукцията на ценна дървесина - възглед за бъдещето"; д-р Герт-Ян Набурс - Център за екосистемни изследвания към Европейския горски институт, Финландия, "Европейските гори под въздействие на климатичните промени, моделиране на влиянията и тяхното смекчаване"; д-р Джеймс Джонсън - Орегонски университет, САЩ, "Многогранното значение на горското стопанство - уроци от едновековния опит".

На конференцията присъстваха и редица представители на сродни университетски и факултетни ръководства от Европа и САЩ, на Изпълнителната агенция по околна среда, на Националното сдружение на недържавните горовладелци "Горовладелец" и други.

Младежка атмосфера внесоха българските студенти по горско стопанство и 31 чуждестранни студенти и докторанти от 12 страни.

Общият брой на делегатите бе 162, от които 94 чужденци. През първите два дена бяха представени 4 пленарни доклада, 84 от заявените доклади в две паралелни сесии и 60 постера. Участваха представители на 63 различни образователни и научни институции от 28 държави.

На чуждестранните гости бе осигурена възможност за екскурзия и запознаване със забележителностите на столицата. Делегатите на конференцията с нескрито задоволство участваха в социалните прояви. За официалните гости бе организирано посещение в УОГС "Петрохан", където, съпроводжани от ректора проф. д.с.н. Нино Нинов и зам.-ректора доц. д-р Петър Желев, те се запознаха с част от опитните обекти и културните забележителности в района. С делегацията от Испания бе подписан двустранен договор за сътрудничество между ЛТУ и Техническия университет в Мадрид.

Основната група от чуждестранни делегати и гости с интерес се включиха в екскурзията до Рилския манастир. Програмата там бе подготвена от инж. Петър Савев - началник на РДГ - Кюстендил, и инж. Вангел Аврамов - директор на ДПП "Рилски манастир". В присъствието на гостите бе открита експотека "Старата железница". Инж. Аврамов запозна гостите с природните условия на парка, неговите функции и организация на управление, като изтъкна богатото биологично разнообразие в него.

Групата от официални гости бяха приети на кратък разговор с игумена на Рилската света обител Негово Преосвещенство Адрианополския епископ Евлогий. Интерес и възхита у делегатите предизвикаха архитектурата на манастира, неговата история, музейните експонати и впечатляващия ландшафт.

В програмата бе включена и професионална част, подготвена от д-р Ивайло Величков от ИГ при БАН. Под защитата на естествения чадър на вековните смърчови дървета той представи лесовъдските методи по стопанисване на Риломанастирските гори. Разгоря се оживена дискусия за подходящите лесовъдските системи, в която д-р Величков постигна признанието на чуждестранните лесовъди за високия професионализъм при стопанисването на защитените гори.

За подготовката и провеждането на тази специална част от програмата на конференцията и във връзка с 85-годишнината на висшето лесовъдско образование у нас деканът на Факултета по горско стопанство доц. д-р Милко Милев връчи специалните значки на Факултета на инж. В. Аврамов и д-р И. Величков.

Организационният комитет получи пълна подкрепа от университетското ръководство и директорите на УОГС за подготовката и реализацията на Конференцията. Ценна помощ оказаха много колеги от Факултета по горско стопанство - гл. ас. Евгени Цавков, инж. Петя Цакони, инж. Вася Кирева, инж. Христо Дидов, доц. Александър Ташев и други. Проявата подкрепиха със спонсорство МЗХ, ИАГ, GTZ, Isoft, "Андреас Штил" ЕООД, "LC - Лабконсулт", "Хускварна - България", "Банко 97", "Home Garden", Фондация "Америка за България" и други.

Специална благодарност заслужават възпитаниците на ЛТУ Лъчезар Григоров - създал и поддържащ сайта на конференцията, и инж. Васил Цигов - изготвил сайта на списание "Лесовъдска мисъл", в който ще бъдат публикувани докладите от конференцията.

В организирането на презентациите и изрядното отношение на научните сесии помогнаха студентите Стоян Кузмов, Димо Георгиев, Нели Бечева, Йорданка Маринова, Яница Тодорова, Яна Гочева и други.

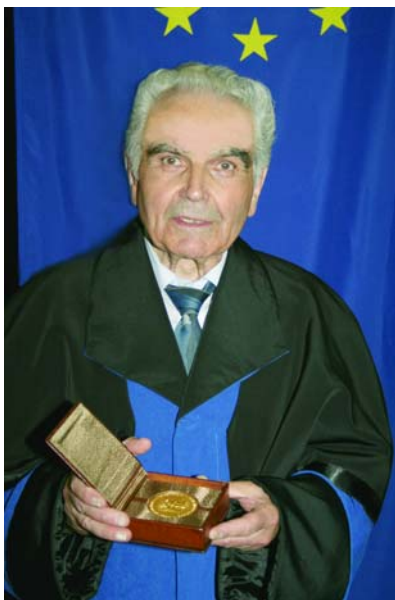
Основна роля имаше и екипът на "Международни прояви" ООД.

Междувременно признанието за добрата организация и равнището на конференцията се получаха по пощата и на сайта на конференцията.

Благодаря на всички, допринесли 85-годишнината на висшето лесовъдско образование в България да остане запомнящо се събитие, разкрило възможността да бъдат достойно представени Лесотехническият университет и Факултетът по горско стопанство пред нашата и международната лесовъдска общност. Проведеният форум затвърди самочувствието у нас и нашите студенти, че сме отдадени на една прекрасна кауза - българската гора и природа, че успяваме да бъдем партньори на водещите в горското стопанство европейски страни.

Доц. д-р Милко МИЛЕВ

Отличия

“Доктор хонорис кауза”
за проф. Никола Колев

Професор Никола Колев бе удостоен с най-високото научно почетно звание на университета “доктор хонорис кауза” за постигнати значителни успехи в дългогодишната му преподавателска дейност и за приносите му към природозащитното дело в България. Плакетът бе връчен от ректора на университета проф. Нино Нинев на тържествено заседание на Академичния съвет на Лесотехническия университет, на 12 май в Аулата на университета.

Поздравителен адрес проф. Колев получи от зам.-министъра на земеделието и храните доц. Георги Костов. Поздравления поднесе и чл.-кор. Атанас Ковачев - декан на Факултета “Екология и ландшафтна архитектура” при ЛТУ. Тържеството уважиха и много възпитаници на проф. Колев, преподаватели и студенти.

Професор Никола Колев е изтъкнат наш учен в областта на екологията и опазването на природната среда. Той е първият преподавател по екология и опазване на природната среда във ВЛТИ, сега Лесотехнически университет. Ръководил е разработването на първите учебни планове, програми и квалификационни характеристики за специализацията и специалността “Екология и опазване на околната среда”. Значителен е приносът на проф. Колев за опазването на биоразнообразието и генетичния фонд, природните екосистеми, изучаването на защитените територии и изработването на екологичен кадастър и база от данни за мониторинг и управлението на природните резервати в България.

Проф. Никола Колев участва в разработването на важни за страната национални програми, проекти и стратегии. Самостоятелно и в съавторство издава над 160 публикации, много книги, монографии и студии. Той е първият председател на Съюза на лесовъдите в България след 1989 г. Понастоящем е председател на Сдружението на ветераните лесовъди и учени в София.

Висока оценка
за инж. Стефан ШУЛЕВ

На 16 юни зам.-министърът на земеделието и храните доц. д-р Георги Костов от името на Министерството на земеделието и храните и Изпълнителната агенция по горите връчи грамота и почетен плакет на инж. Стефан Шулев - директор на Професионалната гимназия по горско стопанство “Христо Ботев” във Велинград. С наградата се отбелязват постиженията му в областта на професионалното образование и обучение по горско стопанство.

От 1995 г. до днес инж. Шулев е директор на професионалната гимназия, в която се обучават ученици в редовна и задочна форма на обучение по специалностите “Горско стопанство и дърводобив” и “Горско и ловно стопанство”.

Това е поредната висока оценка, която инж. Стефан Шулев получава през тази година за своя труд и ръководни умения. Радостни и горди сме от постигнатите резултати, а фактът, че те биват забелязани, ни изпълва с увереност и надежда, че наистина е дошло време, в което качеството да бъде определящо.

Целият екип, който ръководи инж. Шулев - учители, педагогически персонал и ученици, се гордее с полученото отличие и поздравява своя директор.

Инж. Надежда ШАТЪРСКА-ГАНЧЕВА

Конференция
на Съюза на европейските лесовъди

От стр. 1

членството на Асоциацията на албанските лесовъди. Важна точка от годишния отчет бе участието на представителите на Президентството в срещи на Европейския съюз, разглеждащи проблемите на горския сектор в Европа. Сред тях са срещата на Групата по съвети в горското стопанство и корк, по време на която е било обсъдено средносрочното изпълнение на Европейския план за действие в горите и актуализирането на Европейската горска стратегия; срещата в Хелзинки, организирана от Европейския парламент, за обсъждане на резултатите от срещата на високо ниво в Копенхаген по проблемите, свързани с изменението на климата; кръглата маса в Брюксел между представители на Европейския съюз и СЕЛ, на която в неформална обстановка са дискутирани проблемите пред горския сектор; срещата на Групата за съвети по политиката на Европейския съюз по въпросите на горското стопанство и горскостопанските индустрии през ноември 2009 г. в Брюксел, както и участието в 13-то годишно общо събрание на REFC.

В отчетния доклад бе отбелязано, че чрез своя официална позиция СЕЛ е подкрепил предложението за проучване на възможностите за потенциална добавена стойност от горите, създаване на законов механизъм за обвързване на страните от Европа по проблемите на устойчивото стопанисване на горите.

Президентът на СЕЛ Хакан Нистранд представи за обсъждане и коментари проект на позиция на съюза за “Зелената книга на ЕС за защита на горите от промените в климата”. “Зелената книга” е добра основа за дискутиране на проблемите, свързани с промените на климата и действията на горския сектор в това отношение. Лесовъдите са тези, които ще изиграят най-голяма роля за управлението и защитата на различните видове гори от влиянието на климатичните промени. Ето защо е необходимо наличието на достатъчно човешки ресурси, участващи в стопанисването на горите (на практическо ниво).

Важно е да бъдат обсъдени нови методи за стопанисване на горите и нови начини за представяне на биологичното разнообразие.

ЕС разполага с достатъчно възможности за осигуряването на добавена стойност на местно равнище и на равнище членове на Европейския съюз. Пример за това е необходимостта от съгласуваност в рамките на ЕС на системите за мониторинг и инвентаризация на страните членки така, че работата да осигури добавена стойност на националните системи, и от по-координирано познание за готовността на горите да посрещнат промените в климата.

Климатичните промени не познават граници, затова е необходимо този проблем да се разглежда в неговата цялост, като се имат предвид всички процеси на европейско и глобално ниво.

“Зелената книга” е възможност за започване на дискусия за бъдещето на Европейската горска стратегия и Европейския горски план за действие. При ревизията и прегледа на стратегическите документи, свързани със стопанисването на горите на континента, все по-голямо значение придобива осъществяването на добра координация по всички въпроси, засягащи горите в предстоящите години.

Горската политиката на ЕС не би трябвало да се променя по точно определен начин, а да подкрепя на доброволен прин-

ради което е доста обемна.

Предвижда се Законът да уреди обществените отношения в системата “гора - горско стопанство - общество”, а специалните въпроси да се уредят в наредби, като от началото на следващата, 2011 година новата нормативна уредба да влезе в сила.

Съществено внимание бе отделено на широката публичност при обсъждането на принципите и изискванията за съдържанието на закона. Дискутира се новата структура на управление на държавните гори, както и длъжността на горския инспектор, правата и задълженията на недържавните горски собственици, особено предвиденото задължение на собствениците на горски насаждения да заплащат планирането на мероприятията в тях, да се грижат за опазването на своите имоти.

Държавните горски и ловни стопанства ще стопанисват само държавните горски територии и ще бъдат обеди-

цип необходимите действия за преодоляване на последиците от промените в климата и другите, свързани с горите, въпроси.

СЕЛ е открит за бъдещи дискусии с Европейската комisia по тези въпроси и ще продължава и в бъдеще да бъде активна заинтересована страна.

Двамата одитори на СЕЛ - Кристодулу Кристодулус от Кипър и Борис Господинов от България, представиха своя одиторски доклад, в който са отразени резултатите от проверката на приходно-разходните документи на съюза. Направени са и предложения за повишаване на приходите на СЕЛ чрез трите логични стъпки за това - повишаване на членския внос, намаляване на разходите за участие в различни срещи и търсене на спонсори. Решено бе възможността за повече приходи чрез увеличаване на членския внос да бъде дискутирана по време на следващия конгрес на СЕЛ, който ще се проведе във Финландия през 2013 година.

В конференция на тема “Управление и стопанисване на планински гори” презентации изнесоха Томас Башни (Австрия), Робърт Нор (Германия), Томас Маркежич (Полша), Филип Вожел (Румъния) и Анна Петракиева (България). Домакините от Франция също представиха своите методи и системи за стопанисване на планинските гори, дейностите за възстановяване на планинските почви и терени.

През следващите дни бяха представени част от резултатите от съвместен ИНТЕРРЕГ проект между Франция и Швейцария “Гората ни защитава”, свързан със създаването на биологични прегради за защита на териториите и съоръженията от свлачищни процеси в планинския масив Монблан. Част от целите на проекта са за насърчаване на участието на квалифицирани служители в прилагането на съвременни дърводобивни техники, адаптирани към целите на защитните гори, повишаване на производството и оценяване качествата на възобновяемите горски продукти, издигане на познанията от ефекта на климатичните промени върху планинските гори и тяхното отчитане, както и вземането на управленски решения, свързани със стопанисването на горите.

Натоварено с мандат от Управителния съвет (от февруари 2010 г.) и решенията на Общото събрание (от април 2010 г.), ръководството на Съюза на лесовъдите в България проведе успешни срещи за сътрудничество в рамките на СЕЛ. Проведен бе разговор за възможностите за съвместна работа с Мариан Стоическу - председател на “Консилва”, професионалната организация на лесовъдите от Румъния, още през 2010 година. Предложения за сътрудничество и по-активно включване на СЛБ в дейността на СЕЛ бяха дискутирани с Хакан Нистранд (Финландия) - президент на СЕЛ, Пьотр Григер (Полша) - зам.-президент, Ерве Немос (Франция) - секретар, както и с Кристодулус Кристодулу (Кипър) - одитор.

Конкретните параметри на сътрудничеството предстои да бъдат обсъдени в ръководството на СЛБ и да бъдат предложени на заседание на УС на Съюза.

Бе взето решение конференцията на Съюза на европейските лесовъди през 2011 г. да се проведе в Кипър.

Доц. д-р Иван ПАЛИГОРОВ
д-р инж. Анна ПЕТРАКИЕВА
инж. Борис ГОСПОДИНОВ

Лесовъди от Варна се срещнаха
с председателя на СЛБ

На 21 май лесовъди от Регионалната дирекция по горите - Варна, и ДГС - Варна, се срещнаха с доц. д-р Иван Палигоров, председател на Съюза на лесовъдите в България. В срещата взеха участие директорът на РДГ инж. Никола Симеонов и зам.-директорите инж. Любомир Кузов и инж. Веселин Гунчев, инж. Йордан Йорданов - директор, и инж. Николай Хлеббаров - зам.- директор на ДГС - Варна, експерти от Регионалната дирекция и служители от ДГС - Варна.

Доц. Палигоров запозна лесовъдите с основните принципи, залегнали в публикувания проект за нов Закон за горите, който трябва да бъде приет до края на годината. От 12 април започна обсъждането на този проект в структурите на СЛБ в цялата страна, за да се запознаят всички колеги и да направят своите предложения. Не се предвижда новият закон да има правилник за прилагането му, по-

ради което е доста обемна.

Предвижда се Законът да уреди обществените отношения в системата “гора - горско стопанство - общество”, а специалните въпроси да се уредят в наредби, като от началото на следващата, 2011 година новата нормативна уредба да влезе в сила.

Съществено внимание бе отделено на широката публичност при обсъждането на принципите и изискванията за съдържанието на закона. Дискутира се новата структура на управление на държавните гори, както и длъжността на горския инспектор, правата и задълженията на недържавните горски собственици, особено предвиденото задължение на собствениците на горски насаждения да заплащат планирането на мероприятията в тях, да се грижат за опазването на своите имоти.

Държавните горски и ловни стопанства ще стопанисват само държавните горски територии и ще бъдат обеди-

нени на териториален принцип в 6 държавни горски предприятия, които ще имат задача да осъществяват оперативното управление и общото счетоводство на своите поделения.

Внимание бе отделено и на промените във финансовия механизъм: отпадането на необходимостта от вертикални и низходящи парични потоци, с което се спестяват около 7-8 млн. лева годишно за банков трансферти, а едновременно с това се увеличават възможностите за стопанска инициатива и предприемачество на директорите на ДГС и ДЛС. За целта се предвижда създаването на три фонда - “Резервен”, “Управление на държавния дивидент”, съгласно изискванията на Търговския закон, и фонд “Инвестиции”, средствата от който ще се разходват за строителство и поддържане на горски пътища и инфраструктурата в горите. Държавата ще финансира 100 % инвентаризация-

та, изработването на картите и поддържането на кадастъра на всички гори, част от дейностите по борбата с болестите и вредителите, включително и превенцията на пожари.

Целта на реформата е да има по-малко сътресения в структурата на горското стопанство, включително до най-ниското равнище, увери доц. Иван Палигоров. Той помоли всички колеги да се запознаят с текста на проекта и да дадат своите становища и предложения.

Инж. Никола Симеонов представи съвместната инициатива на Регионалното дружество на СЛБ и ръководството на РДГ - Варна, за създаването на Клуб на лесовъда в сградата на дирекцията, който да се използва за организация и провеждане на дейността на Съюза както за формални срещи, събрания и дискусии, така и за неформални инициативи на лесовъдската колегия от Варна и региона.

Пътуващ научен семинар

Софийското дружество на лесовъдите ветерани и Клубът на учените ветерани проведеха тази година своя пътуващ научен семинар на 4-5 май в РДГ - Стара Загора, който бе открит от председателя на дружеството проф. Никола Колев.

В района на ДГС - Чирпан, участниците бяха сърдечно посрещнати от директора на стопанството инж. Илко Димитров. Разгледахме 40-годишна борова култура и проведехме дискусия за бъдещото ѝ стопанисване, като се има предвид нейното недобро състояние, защото собствениците на реституираните гори не полагат необходимите грижи за тях.

Задълбочени проучвания в Чехословакия още през 1985 г. са показали, че при залесявания с меча на Колесов се получава деформация на кореновата система на залесените фиданки, която се запазва до тяхната 30-годишна възраст. Това води до отслабване и загиване на голяма част на дърветата до тази възраст, за което проведехме дискусия.

На участниците в семинара беше показан разсадникът на инж. Динко Георгиев,

където на площ 50 ха се произвежда декоративна растителност, намираща добър пазар в страната и в чужбина. В разсадника има семедобивна за кедрови семена. Произвеждат се 200 000-300 000 фиданки в саксии за озеленяване. Торфът се доставя от Холандия, а саксии от Германия. В контейнерното производство се използват съвременна техника и технология, в това число и капково напояване. Съобщено беше, че се е появило ново заболяване по фиданките, което ще е обект на по-нататъшни проучвания и наблюдения.

В Стара Загора участниците в семинара бяха посрещнати от директора на Регионалната дирекция по горите инж. Петър Заяков, който представи дейността на дирекцията, на чиято територия има шест ДГС и едно ДЛС. Дирекцията стопанисва издънковите гори - 39 %, широколистните високостволни - 19 %. Държавният горски фонд заема 88 % от територията на дирекцията, общинските гори са 4 %, а частните - 8 %. Залесителната дейност, макар и намалена по обем, се извършва на необходимото професионално

равнище. В дърводобива първоначално са работили три по-големи фирми, а сега остана само една - "Шипкалес" - Казанлък. Мястото на другите две се заема от много (около 100) други малки фирми.

За да се подобри работата на единственото на територията на РДГ - Стара Загора, Държавно ловно стопанство "Мазалат", то трябва да получи нови площи.

По обсъжданите проблеми на РДГ се включиха професорите Константин Аспарухов, Васил Василев, Никола Колев, Георги Цанков, инж. Александър Арсов, ст.н.с. Здравко Василев и други.

С голям интерес участниците в семинара разгледаха парка "Аязмо". Показани бяха дървета от гинко билоба, естествено възобновяване на кедри, кипариси, мушмула, амурски бархат и други интересни и редки за нашата страна видове. Инж. Галия Караджова разказа какви проблеми се решават във връзка с опазването и стопанисването на този уникален парк. Участниците посетиха гроба на създателя му Методи Кусев, Алековата алея и

други интересни обекти.

При посещение на голям комплекс от създадена черноборова култура по пътя за Старозагорските минерални бани зам.-директорът на ДГС - Стара Загора, инж. Ярослав Ярославов разказа за стопанството. Навремето тук се извършва обширна залесителна дейност, която стига до 7000 дка годишно, като особен интерес представлява овладяването с дървесна растителност на табаните на Марица изток. Стопанството разполага със собствен разсадник от 280 декара. Годишният дърводобив в ДГС - Стара Загора, е 42 500 кубически метра. В района на стопанството, където през 2007 г. са станали най-големите пожари, унищожили 60-70 хил. куб. м дървесина, през тази година завършват залесяванията на опожарените площи. Интересно е, че имат и площи, които след пожарите се самозалесяват с акация и бор.

Разгледахме черноборовата култура, която расте на 350 м н.в., и получихме подробна информация за нейното състояние. В проведената тук дискусия участие взеха проф. Михаил Петров, инж.

Богдан Богданов - главен редактор на в. "Българска гора", и други.

На втория ден семинарът продължи с посещение на Казанлъшкото държавно горско стопанство, директор на което е инж. Иван Славов. Разгледахме и завода "Шипка" ООД - Казанлък. Сегашното дружество е започнало производствената си дейност през далечната 1959 г. като обикновена работилница. През 1971 г. в създадения вече завод е произведен първият шарнирен горски трактор. Проф. В. Василев даде много данни за разработвани у нас машини, кранове и друга техника, използвани за нуждите на горското стопанство. Заводът "Шипка" е пионер в производството на хидравлични кранове. По-късно подобни кранове започват да се произвеждат и в Ямбол. Днес с кранове работят над 2500 души товарачи. Проф. К. Аспарухов подчерта, че "Шипка" е люлката на механизацията в нашето горско стопанство. В дискусията участие взе и проф. Христо Цаков.

Инж. Петко Тотев показва завода за производство на плоскости от дървесни частици - Габровница, който е соб-

ственост на турски холдинг. Заводът изкупува неограничени количества дървесина от различни видове и осигурява работа на 226 души. Дневно тек се произвеждат 150 куб. м плочи, от които 92 % се ламинират. В проведения разговор участие взеха инж. Лазар Пандев, инж. Първанов, ст.н.с. Здравко Василев, ст.н.с. Христо Стойков, инж. Александър Александров, инж. Севдин и други.

В програмата на семинара беше включено и посещението на Историческия музей в Казанлък и Казанлъшката гробница, свързани с богатото историческо минало на района.

Проведеният научен семинар позволи на ветераните да се срещнат със сега работещите колеги, с които да се обмени информация и опит. Бяха поканени и ветерани от района - колегите инженери Ради Червенков, Марин Николов, Минчо Михайлов и Георги Александров, допринесли за развитието на горското стопанство и горската промишленост в района на РДГ - Стара Загора.

Проф. д-р Георги
ЦАНКОВ

Стотици доброволци почистиха Витоша

На 29-ти май международната природозащитна организация WWF организира за трети път Национален ден на природните паркове. Единайсетте природни парка "Витоша", "Рилски манастир", "Златни пясъци", "Врачански Балкан", "Русенски Лом", "Странджа", "Шуменско плато", "Българка", "Сините камъни", "Персина" и "Беласица", са най-посещаваните защитени природни територии в България - от над 10 милиона души всяка година. За съжаление недобросъвестните посетители оставят отпадъци след себе си, разрушават местата за отгих и туристическата маркировка.

Кампанията се подкрепя за втори път от GLOBUL като част от стратегията на компанията за устойчиво развитие GLOBUL Green, която стартира през 2008 г. Инициативата включва и администрациите на 11-те природни парка.

Националният ден на природните паркове се провежда за първи път през есента на 2007 г. Тогава над 1000 доброволци събраха 12 тона боклук в природните паркове на България. Пластмасовите опаковки се оказаха сред най-често срещаните отпадъци, изоставени сред природата.

При второто издание на инициативата през 2009 г. се включиха над 2300 доброволци. Участниците събраха над 15 тона отпадъци, ремонтираха кътове за отгих и пътеки за хора с увреждания.

Тазгодишният, трети Национален ден на природните паркове събра близо 800 доброволци точно в 10 ч. на петте най-замърсени пункта в Природен парк "Витоша". Желанието да се развие на чиста природна среда говеде малки и големи на Златните мостове, център "Алеко", местността Дендрариума, Драгалевския манастир и Посетителския център "Витоша". Без да губят време, участниците в почистването (сред които посланици на САЩ Джеймс Уорик и Венелин Петков от bTV), екипира-

ни с чували и ръкавици, се пръснаха из планината и за два-три часа събраха тонове отпадъци, сред които, за съжаление, имаше всичко, за което човек може да се сети: строителни отпадъци, ръждясали ламарини, автомобилни гуми, чайник, мокет, пластмасови бутлици и чаши, стъкло и много други едри и дребни непотребни предмети.

По хоризонталната пътека Драгалевци - Бояна бяха изградени два нови моста на мястото на разрушени стари.

През целия ден трите музея на Витоша (на мечката, совите и водните кончета) бяха отворени и безплатни за посетители.

В края на акцията се проведе томбола с награди, осигурени от Дирекцията на Природен парк "Витоша", WWF и GLOBUL.

След усърдната работа повечето от доброволците се снимаха за спомен пред купищата боклуци. Усмивките по лицата на съвестните посетители на парка рязко контрастираха с резултата от безотговорността на други. Заставайки пред несметните количества гниеца маса, човек няма как да не се запита след колко ли поколения ще се промени отношението на хората към околната среда, към всичко, което ни заобикаля? Кога най-сетне ще осъзнаем, че България е нашият общ дом и всички ние сме отговорни за опазването му? Кога липсата на отпадъци при подобни акции ще ни накара с гордост да заявим на посланиците на други гържави, че българската природа е безценно богатство, което се ценят и пази от гражданите на страната ни?

Инж. Юлия МИХАЙЛОВА - експерт
"Връзки с обществеността" в ДПП "Витоша"

Преглед на младежкото иновационно и информационно общество

На 20 и 21 май 2010 г. в Техническия университет - София, се проведе Преглед на младежкото иновационно и информационно общество - 2010 г., в което взеха участие студенти от Техническия университет - София, Лесотехническият университет - София, Химикотехнологичния и металургичен университет - София, Минно-геоложкия университет - София, Университета по архитектура, строителство и геодезия - София, и Висшето

транспортно училище "Тодор Каблешков" - София.

Прегледът и изложбата бяха открити от доц. Сергей Игнатов - министър на образованието, младежта и науката, и Трайчо Трайков - министър на икономиката, енергетиката и туризма, в присъствието на ректори, зам.-ректори, декани, преподаватели и много студенти (сн. 1).

Наградени в изложбата от Лесотехническият университет са 2 дизайнерски проекта на мебелни композиции, разработени от студенти от специалността "Инженерен дизайн" при ЛТУ, под ръководството на доц. д-р Янчо Генчев, спечелили златни медали на Меж-

дународния пловдивски панаир 2010 г. - модулна програма за обзавеждане на дневна "Ани", разработка на Иван Михайлов (сн. 2), и модулна програма за обзавеждане на дневна "Тамая", разработка на Полина Николова.

Голям интерес предизвика и експонатът "Стол на изгряващото слънце", разработка на екип от специалността "Инженерен дизайн": Александър Христов (сн. 3, седнал), Владимир Михайлов (сн. 3, прав), Люба Григорова, Михаил Янев.

Проблеми на държавните горски и ловни стопанства при кандидатстване по Програмата за развитие на селските райони

В Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г. (ПРСР) има само две мерки, по които държавните горски и ловни стопанства могат да кандидатстват. Това са Мярка 223 "Първоначално залесяване на неземеделски земи" и Мярка 226 "Възстановяване на горския потенциал и въвеждане на превантивни дейности". За да сме по-полезни, ще разгледаме всяка мярка поотделно.

Мярка 223 "Първоначално залесяване на неземеделски земи"

За прилагане на мярката е публикувана Наредба № 22 от 7.07.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярката "Първоначално залесяване на неземеделски земи" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г., издадена от министъра на земеделието и храните и обнародвана в "Държавен вестник", бр. 67 от 29.07.2008 година. Приемът на заявления за подпомагане започна от 1 август 2008 г., като предвидените публични средства по мярката са в размер на 40 млн. евро. До края на май 2010 г. са внесени 49 заявления за подпомагане, одобрени са 29, от които са сключени 20 договора за подпомагане. Платени заявления няма. Структурите на Изпълнителната агенция по горите - ДГС и ДЛС, са внесли общо 25 заявления за подпомагане, от които оттеглени са 7, одобрени - 16, и неразгледани - 2.

Структурите на ИАГ имаха готовност и за сравнително кратък срок бяха внесени 25 проекта. Оказа се, че Разплащателната агенция (РА) няма капацитета да разгледа всички заявления за подпомагане по всички мерки и обявеният в Наредба № 22 тримесечен срок не може да бъде спазен. Още по-лошо - дълго време след изтичането на срока нямаше никаква информация за състоянието на внесените проекти. Започна да става ясно, че пролетното залесяване е обречено. Някои стопанства, в разрез с изискванията на Наредба № 22, вече бяха провели търгове за изпълнител и започнаха почвоподготовка. Наложено се взимането на политическо решение и промяна на Наредба № 22 ("Държавен вестник", бр. 24 от 31.03.2009 г.). Тази промяна не доведе до нищо съществено, защото вместо да се принуди РА да спазва сроковете в наредбата, тя даде възможност да се провеждат търгове за избор на изпълнител преди одобряване на заявлението за подпомагане. Това бе направено с цел да се съкрати времето от одобряване на проекта до самото

залесяване, но вместо да помогне, още повече задълбочи рисковете при кандидатстване. През това време 7 ДГС оттеглиха проектите си, като някои намериха финансиране от фонд "Българска гора", други залесиха със собствени средства.

Освен проблемите, създадени от РА, в интерес на истината трябва да кажем, че и много от ДГС и ДЛС допуснаха редица грешки при кандидатстване за подпомагане по ПРСР. На първо място, това бе неспазването на изискванията по Закона за обществените поръчки (ЗОП). Макар и да е много близка по смисъл, Наредба № 2 от 11.01.2005 г. за условията и реда за възлагане изпълнението на дейностите по възпроизводство на горите в държавния горски фонд не е съвсем същата като ЗОП. Не са спазвани изискванията относно съдържанието на обявлението за обществена поръчка и се представя непълна документация за участие в процедурата за възлагане на обществена поръчка. На второ място, ДГС или ДЛС не отговарят навреме на питанието от страна на РА и исканията на допълнителни документи. На трето място, не разбраха, че има много строго изискване за спазване на противопожарните мероприятия, и не могат да се създават чисти иглолистни култури.

Мярка 226 "Възстановяване на горския потенциал и въвеждане на превантивни дейности"

За прилагане на мярката е публикувана Наредба № 20 от 7.07.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярката "Възстановяване на горския потенциал и въвеждане на превантивни дейности" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г., издадена от министъра на земеделието и храните и обнародвана в "Държавен вестник", бр. 65 от 22.07.2008 г. Приемът на заявления за подпомагане започна от 1 август 2008 г. Предвидените публични средства по мярката са в размер на 40 млн. евро. До края на май 2010 г. са внесени 46 заявления за подпомагане, одобрени са 20, от които са сключени 16 договора за подпомагане. Структурите на ИАГ са внесли общо 36 заявления за подпомагане, от които оттеглени са 5, одобрени - 17, и неразгледани - 11.

Тази мярка е много подходяща за участие от страна на ДГС и ДЛС. От една страна, подпомагането е 100 %, а от друга - държавата е най-големият собственик на горите. При кандидатстване за

подпомагане възникна много голям проблем под формата на изискуем документ, който се нарича "Копие от акта за държавна собственост на стопанисваните гори и/или земи от горския фонд, с които се кандидатства за подпомагане". Оказа се, въпреки че Законът за държавната собственост и правилникът за неговото прилагане изискват да бъдат издадени актове за държавна собственост на всички имоти, собственост на държавата, това не е напълно и не се знае как и кога ще бъде направено. Издаването на този документ по нормалния начин - чрез съответния областен управител, не е проблем при Мярка 223, защото става въпрос за единични парцели, но при Мярка 226 е неприложим заради времето и средствата, които изисква. Усилията да бъде намерен документ, който да замести акта за държавна собственост, не се увенчаха с успех. За решение на проблема беше приета бъдещата промяна на Закона за горите, която предвиждаше:

"... В чл. 7 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създават изречения второ, трето и четвърто: "Държавата удостоверява правото си на собственост върху гори и земи от горския фонд с удостоверение и скица, които имат силата на акт за държавна собственост. Удостоверението се издава от председателя на Държавната агенция по горите. Скицата се издава в едноседмичен срок от получаване на писмено искане от председателя на Държавната агенция по горите от съответната общинска служба по земеделие въз основа на картата на възстановената собственост, а за землищата с одобрена кадастрална карта и одобрени кадастрални регистри - от службата по геодезия, картография и кадастр..."

Тази промяна така и не бе приета от Народното събрание на Република България. Взето бе решение за промяна в Наредба № 20, публикувана в "Държавен вестник", бр. 24 от 31.03.2009 година. Тази промяна промени документа "Копие от акта за държавна собственост на стопанисваните гори и/или земи от горския фонд, с които се кандидатства за подпомагане" с "Копие от акт за държавна собственост на мястото на инвестицията". Това значително облекчи ДГС и ДЛС, макар че този проблем все още стои на дневен ред.

За съжаление и при прилагането на тази мярка се стигна до същия проблем с капацитета на РА, както и при Мярка 223. От страна на ДЛС и ДГС се допуснаха същите грешки.

За да бъдат решени изборените проблеми, на първо място Разплащателната агенция трябва да подобри капацитета или да се облекчат процедурите за разглеждане, одобряване и изплащане на заявленията за подпомагане. Върху този процес обаче ние не можем да въздействаме директно и ще го оставим за решаване от изпълнителния директор на Държавен фонд "Земеделие", част от който е и РА. Въпросът с актуването на държавните гори явно е сложен и се надяваме да бъде взето политическо решение за неговото бързо решаване. Затова нека да се съсредоточим върху проблемите, които зависят от нас.

Спазването на ЗОП е задължително и не може да бъде избегнато, освен в случаите, когато не искаме да кандидатстваме по ПРСР. Във време на икономическата криза тази възможност не трябва да се допуска изобщо. Стриктното спазване на закона може само да облекчи кандидатстването. Що се отнася до кореспонденцията с РА, трябва да сме категорични, че в повечето случаи тя е в интерес на ДГС и ДЛС. Разплащателната агенция просто иска малко повече разяснения за някои смущаващи ги данни, факти или някой пропуснат документ. Когато контактувате, задължително документите се изпращат с препоръчана поща и се пази разписката. При кандидатстване за подпомагане за залесяване и по двете мерки трябва да се избягва създаването на чисти иглолистни култури. Най-елементарното решение е поясено вкарване на широколистен дървесен вид според вида на месторастенето. Ако наистина това е невъзможно, приложете една обяснителна записка, като изтъкнете причините.

Като заключение можем да дадем следните препоръки:

1. Да се четат внимателно наредбите за прилагане на мерките, по които ще се кандидатства.
2. Да се изпълняват стриктно условията в тях, включително и да се спазва посоченото законодателство.
3. Да се измерват прецизно и да се вписват правилно площите, с които се кандидатства.
4. Да се залесява само с дървесни видове според типа на месторастенето, като задължително се дава приоритет на местните. Залесяването с пауловния не се подпомага по нито една от горепосочените мерки.

Инж. Станислав
БАНЧЕВ
държавен експерт
в Дирекция
"Развитие на селските
райони", МЗХ

Да опазим горите от пожари

След критичната 2000 г. бяха предприети редица действия за ограничаване на негативното въздействие на пожарите в горите. По инициатива на горското ведомство се разработиха и приеха "Стратегия за опазване на горите от пожари", "Наредба за условията и реда за извършване на противопожарните мероприятия в горския фонд и опазване на горите от пожари".

През 2004 г. бе създаден Междуведомственият координационен съвет за опазване на горите от пожари, а от 2007 г. вече действа и нова Информационна система за регистриране и отчитане на горските пожари.

През 2009 г. бе финализирана доставката на 48 специализирани високопроходими автомобили за патрулиране и първоначална атака на горски пожари. Очаква се тези автомобили да спомогнат в значителна степен за осъществяване на необходимия превантивен контрол, както и за много по-успешни гасителни действия.

Статистиката на ИАГ за възникналите пожари в горския фонд на страната за 2009 г. показва спад на броя и площта на засегнатите територии в сравнение с 2008 година.

През 2009 г. бяха регистрирани 314 горски пожара, при което са опожарени 22 764 дка горски територии. Площта на върховите пожари е била 832 декара. Като се има предвид броят на пожарите и опожарената площ през последните години, може да се отчете, че има известно подобряване на дейностите по ограничаването и относително по-бързото ликвидиране на пожарите за времето от 2001 до 2008 година. Най-много горски пожари през миналата година са възникнали през април - 60, юни - 39, и август - 87. В три регионални дирекции по горите - Кърджали, Ловеч и Сливен, бяха регистрирани над 60 % от опожарените площи в страната. Данните за 2009 г. сочат, че 76 %, или общо 17 340 дка от опожарената площ, е залесена, а 24 %, или 5424 дка, са незалесени площи. От опожарените залесени площи 11.6 % са били иглолистни, а 88.4 % са били широколистна и смесена растителност. Преките щети за горските територии и съоръженията на ИАГ са в размер на 274 902 лева.

Най-голям дял от опожарените площи са общинска собственост - 45.4 %, държавна собственост - 39.9 %, и частна собственост - 14.7 %.

Основните причини за възникването на горски пожари през миналата 2009 г. са:

- опожаряване на стърнища и ливади - 109 броя (35 %);
- небрежност - 132 броя (32.5 %);
- естествени - 3 броя (0.5 %);
- неизвестен причинител - 70 броя (22 %).

Голяма част от пожарите, определени като възникнали от неизвестен причинител, също се дължат на небрежност при опожаряване на нежелана растителност. Намалването на броя на пожарите през 2009 г. се дължи основно на метеорологичните условия, най-вече по-голямото и равномерно разпределение на падналите валежи.

В края на 2009 г. за противопожарни мероприятия бяха разчетени 1 806 019 лв., но бяха изразходвани едва 817 358 лв. главно поради невъзможността на ДГС и ДЛС да осигурят навреме средства от стопанската си дейност. От страна на РДГ не бе упражнен строг контрол за изпълнение на предвидените противопожарни мероприятия. Като цяло с най-слаби показатели за изпълнение на противопожарни мероприятия са държавните горски и ловни стопанства в РДГ - Смолян, Сливен, Благоевград и Велико Търново. Същевременно в РДГ - София, Стара Загора, Шумен и Кърджали, бяха изпълнени основните противопожарни мероприятия и дори се реализираха икономии от средства.

Основен проблем за горския отрасъл през 2010 г. е изпълнението на предвидените противопожарни мероприятия. Средствата в бюджета на ИАГ са недостатъчни. Миналогодишният опит - те да бъдат изпълнени за сметка на стопанската дейност, не даде добри резултати. В условията на продължаваща финансова криза и намалени доходи в отрасъла има реална опасност противопожарните мероприятия да не бъдат изпълнени за втора поредна година. През настоящата 2010 г. е необходимо рязко подобряване на превантивната дейност по опазване на горите от пожари, тяхното предотвратяване и успешното им гасене.

След обявения вече пожароопасен сезон е необходимо всички регионални дирекции по горите да упражнят засилен контрол в целия горски фонд по изпълнение на предвидените за тази година противопожарни мероприятия в горите. Нужен е и засилен контрол върху земеделските територии от страна на местната и изпълнителната власт. Най-сетне трябва да се спре продължаващото самоволно и безразборно палене на стърнища, сухи тревя и храсти извън горския фонд и да се спазва забраната за това, отразена в Закона за опазване на земеделските земи. От особено значение е своевременното организиране от местните власти на доброволните формирования за гасене на горски пожари. По време и след приключване на жътвената кампания регионалните дирекции по горите и областните дирекции "Земеделие" следва да сформират съвместни екипи за осъществяване на превантивен контрол по палене на стърнищата в земеделските имоти. Не на последно място, трябва да продължи превантивната дейност за опазване на горите от пожари сред местното население чрез нагледни материали, брифинги и изявления пред средствата за масова информация. А горските и ловни стопанства приоритетно трябва да осигуряват необходимите средства за изпълнението на всички противопожарни мероприятия в държавния горски фонд, предвидени по лесоустройствените проекти.

Опазването на горите от пожари е изключително важна задача сега пред горските и ловните стопанства, за изпълнението на която трябва да се ангажира вниманието не само на местната власт, но и на населението по места, за да може да се предпази от пожари зеленото богатство на страната.

Владимир КОНСТАНТИНОВ
държавен експерт -
опазване на горите от пожари, ИАГ

Какво се случи с „Агролеспроект“?

След реструктуриране на Държавната агенция по горите в Изпълнителна агенция по горите, „Агролеспроект“ ЕООД като държавно дружество преминава на директно подчинение на Министерството на земеделието и храните.

Със заповед от 15 април министърът на земеделието и храните преназначава досегашния управител на дружеството инж. Румен Райков за срок от три години. Със заповед от същия ден за прокурист на дружеството е назначен Атанас Петков.

Последва нова заповед на министъра от 21 май, с която инж. Румен Райков е освободен от длъжността управител и на негово място е назначен досегашният прокурист Атанас Петков. Мотиви за смяната не са посочени.

В подкрепа на своя дългогодишен ръководител на 31 май колективът на „Агролеспроект“ свиква общо събрание, на което е прието открито писмо с искането да бъде възстановен инж. Райков като управител на дружеството. Писмото е адресирано до министър-председателя, министъра на земеделието и храните, с копие до КТ „Подкрепа“, КНСБ, ЛТУ, ИГ при БАН, СЛБ и медиите.

В откритото писмо се казва, че инж. Румен Райков е доказан професионалист и ръководител, чийто трудов стаж е преминал в „Агролеспроект“ през всички нива на работа. Припомня се участието му в изготвянето на методики и наръчници за лесовъдската практика, специализирани статии и нор-

мативни документи. Подчертава се неоспоримият авторитет и признание от цялата лесовъдска колегия, която инж. Райков е извоювал през годините. По време на управлението на инж. Румен Райков от 2001 до 2009 г. основните финансово-икономически показатели сочат, че дружеството бележи значителни успехи, се казва също в писмото, като са посочени съответните цифри за сравнение, от които става ясно, че нетните приходи от продажби са се увеличили над 3 пъти, балансовата (нетна) печалба е нараснала от 3000 лв. през 2001 г. на 98 000 лв. през 2009 г. Рентабилността в проценти е с 11 пъти по-висока от началото на периода. Собственият капитал е отбелязал ръст от 75 %. Запазен е численият състав, а социалните разходи - увеличени с над 100 000 лева.

За осем години управление при инж. Румен Райков не е допуснато нито едно просрочено задължение към бюджета, към социалните и здравните фондове, както и към доставчици и към персонала, само за 2009 г. са внесени данъци и осигуровки в бюджета в размер на 1 270 000 лв. - се казва още в писмото.

Колективът изразява убеждението, че актът за смяна на ръководството е нелогичен, при положение че дружеството е една от малкото държавни фирми, които са в много добро икономическо състояние.

Писмото е подкрепено с подписите на целия колектив.

На 1 юни представители

на колектива на „Агролеспроект“ се срещат с началника на кабинета на министъра Николай Пенков, както и със зам.-министъра на земеделието и храните доц. Георги Костов. Връчен е отговор на откритото писмо от името на министъра.

В отговора се казва, че в МЗХ не е обсъждан и приет план за преобразуване или приватизация на „Агролеспроект“ ЕООД, който да засяга правата на работещите в предприятието. Приемат се оценките за ролята и значението на предприятието в системата на МЗХ, като развитието на предприятието ще бъде обект на обсъждане в процеса на приемане на следващия бизнес план на дружеството, който ръководството трябва да представи. Утвърждава се стремежът кадровият потенциал на предприятието да бъде използван по най-добрия начин и на служителите се предлага всички въпроси, свързани с упражняване на правата им като работници, да се решават с разговори в рамките на търговското предприятие и неговото легитимно ръководство.

Колективът не приема отговора на откритото писмо, в резултат на което от 1 юни преминава към гражданско неподчинение и решава да не допуска в сградата на дружеството новия управител Атанас Петков.

Подкрепа оказват и двата синдиката - КНСБ и КТ „Подкрепа“, подписки организират научни работници от Лесотехническия университет и Института за гората към БАН, Горс-

ката семеконтролна станция - София, и РДГ - Кюстендил. Свой становища, декларации и мнения в подкрепа на възстановяването на инж. Румен Райков изразяват Съюзът на лесовъдите в България, Клубът на ветераните лесовъди и учени - София, „Булпрофор“, Федерацията на синдикалните организации от горското стопанство и дървопреработващата промишленост към КНБС.

В декларацията на Съюза на лесовъдите в България се изразява несъгласие срещу освобождаването на инж. Райков от длъжността управител на „Агролеспроект“ ЕООД. Декларира се готовност от страна на ръководството на СЛБ да дискутира с министъра на земеделието и храните допълнителни аргументи, с което да подпомогне преосмислянето на заповедта за освобождаването на инж. Румен Райков.

На 4 юни колективът на „Агролеспроект“ организира пресконференция, на която споделя пред медиите своите опасения за съдбата на дружеството и заявява готовността си да отстоява докрай своето искане.

На 7 юни представители на „Агролеспроект“ се срещат с началника на кабинета на министъра Николай Пенков, колективът отстоява позицията си и настоява за среща с министъра.

Очакваната среща с министъра на земеделието и храните д-р Мирослав Найденов се провежда на 9 юни. Министърът заявява, че в най-кратък срок, след консултации със зам.-министър

доц. Костов, ще вземе окончателно решение.

Още същия ден министърът огласява решението си за възстановяването на инж. Румен Райков на длъжността управител на „Агролеспроект“, а Атанас Петков остава прокурист на дружеството.

Ще бъде назначен одит, който да провери коректността на изнесената икономичес-

ка справка в откритото писмо, адресирано до министъра в подкрепа на инж. Румен Райков. Ако информацията се потвърди, инж. Райков ще продължи да изпълнява длъжността управител на дружеството, в противен случай ще бъде обявен конкурс за нов управител.

Юбилей

Инж. Дочо ЦОНЕВСКИ на 85 години

През 18 май инж. Дочо Недялков Цоневски навърши 85 години. В своята дългогодишна история лесовъдската колегия винаги е имала ярки имена на доблестни лесовъди, които на своето професионално поприще оставят значими следи. Сред тези имена се откроява и инж. Дочо Цоневски, роден на 18 май 1925 г. в Троян. Завършил през 1949 г. Агрономо-лесовъдния факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, той посвещава цялата си трудова дейност на механизацията на производствените дейности в горското стопанство. Той е пионер и радетел за внедряване на моторните триони, въжените линии и верижните трактори в дърводобива.

Голяма е заслугата на инж. Цоневски за създаване на горските машинно-тракторни станции и по-късно на районните ремонтни работилници в страната. С годините необходимостта от разширяване на механизацията и внедряването на специализирана горска техника наложи създаването на заводи за ремонт и нестандартно оборудване (ЗРНО) в Казанлък, Троян, Чепеларе и Дупница, за което заслуга има и инж. Цоневски.

Трудолюбив и всеотдаен в работата си, инж. Цоневски е всепризнат професионалист сред лесовъдската колегия, за което е отличен със званието „Заслужил лесовъд“.

Инж. Борислав БОЖОВ

ЮРИДИЧЕСКА КОНСУЛТАЦИЯ

Работата по трудов договор по чл. 114 от Кодекса на труда се признава за трудов стаж

Отговор: Може да подпишете трудов договор (ТД) за работа през определени дни от месеца на основание чл. 114 от Кодекса на труда и времето, през което ще полагате труд, ще ви се признава за трудов стаж.

До 19.12.2008 г., когато изменението на чл. 114 от КТ беше публикувано в „Държавен вестник“, бр. 108, времето, през което се работеше по ТД по чл. 114 от КТ, не се признаваше за трудов стаж. Това законово решение беше несправедливо и противоконституционно.

С изменението и допълнението на Кодекса на труда, ДВ, бр. 15 от 2010 г. беше променено и заглавието на разпоредбата на чл. 114 от „Трудов договор за работа до 5 дена в месеца“ на „Трудов договор за работа през определени дни от месеца“. Така, наред с премахването на ограничението за непризнаване на времето на работа за трудов стаж, изменението създава условия за по-голяма гъвкавост при уговарянето на работното време и премахва основанията за спорно тълкуване.

Сега разпоредбата на чл. 114 от КТ гласи: „Трудов договор може да се сключва и за работа през определени дни от месеца, като това време се признава за трудов стаж“.

ВЪПРОС: В края на 2009 г. бях освободен от работа в държавно горско стопанство. След известно време директорът ме повика и ми предложи да започна работа, но само за определени дни от месеца. Мога ли да подпиша трудов договор с ДГС и времето, през което ще работя в определени дни от месеца, ще ми се признава ли за трудов стаж?

С писмо с Изх. № 94 ЕЕ-3 от 04.02.2010 г. Министерството на труда и социалната политика изразява своето становище, че работа през определени дни от месеца може да се осъществява при уговорена пълна и непълна продължителност на работното време през деня, като няма максимална горна граница на месечния брой на дните (часовете), определени от страните при сключване на договора. Самата разпоредба обаче съдържа ограничението, че договорът се сключва за работа не през всички дни от месеца, а „през определени дни от месеца“.

В случая е необходимо да обърнем внимание относно прилагането на чл. 4 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) във връзка с чл. 114 от КТ. На практика е възможно да се реализират два варианта:

1. Ако страните по ТД по чл. 114 от КТ са уговорили работа за повече от 5 работни дена (40 часа) през календарния месец, осигуряването се осъществява по реда на чл. 4, ал. 1, т. 1 от КСО. В този случай работникът/служителят независимо от характера на работата, от начина на заплащането и от източника на финансиране, задължително се осигурява за всички осигурени социални рискове по КСО - инвалидност, старост и смърт, за трудова злополука и професионална болест, общо заболяване, майчинство и безработица.

2. Ако страните по ТД по чл. 114 от КТ са уговорили месечна продължителност на работното време до 5 работни дена (40 часа), през календарния месец работникът/служителят се осигурява задължително само за рисковете инвалидност, старост и смърт, трудова злополука и професионална болест (чл. 4, ал. 2 от КСО).

Справка: чл. 114 от КТ; чл. 4, ал. 1, т. 1 и чл. 4, ал. 2 от КСО.

Николина НАНОВА
юрисист при ФСОГСДП

РЕДКОЛЕГИЯ НА ВЕСТНИК „БЪЛГАРСКА ГОРА“

Българска
ГОРА
СЛБ

JSSN 1312-7055

<http://www.bulgarian-foresters.info>

Главен редактор - инж. Богдан БОГДАНОВ
Редакционен съвет:

доц. д-р Иван ПАЛИГОРОВ, проф. д-р Никола КОЛЕВ, доц. д-р Милко МИЛЕВ, ст.н.с. Груд ПОПОВ, инж. Борис ГОСПОДИНОВ, инж. Илия СИМЕОНОВ

Редактор - Диана ПЕТРОВА

Предпечатна подготовка - инж. Ваня ИЛИЕВА
Печат - БОБ и Ко Принт

КОРЕСПОНДЕНТИ: инж. Иван ГЕОРГИЕВ - Берковица, инж. Георги МАНГУШЕВ - Благоевград, инж. Стоян ТЕРЗИЕВ - Бургас, инж. Игнат ИГНАТОВ - Варна, инж. Борислав ЯНГОЗОВ - Кърджали, инж. Румяна ВЕЛЧЕВА - Ловеч, инж. Никола КАВАРДЖИКОВ - Пловдив, инж. Кирил ТОДОРОВ - Пазарджик, инж. Тодор ТОДОРОВ - Русе, инж. Красимир КАМЕНОВ - Смолян, инж. Румяна ПЕНЕВА - Сливен, инж. Ярослав ЯРОСЛАВОВ - Стара Загора, инж. Иван ГУНЧЕВ - Велико Търново, инж. Илиян МУТАФЧИЙСКИ - Кюстендил, инж. Николай СТОЯНОВ - Шумен, ст.н.с. I ст. Христо ЦАКОВ - Институт за гората, ст.н.с. II ст. Костадин БРОЩИЛОВ - ОСДГ - Бургас. *Всички мнения, изразени в авторски публикации, са лични и не ангажират Редакционния съвет.*

Съюз на лесовъдите в България
Банкова сметка: IBAN BG 90 STSA № 93000010117510, Банков код: 30021040, Банка ДСК - АД, клон 4 София 1000, бул. „Витоша“ 15
За връзка със Съюза на лесовъдите в България и със Съюза на европейските лесовъди
e-mail: bbgora@abv.bg
www.european-foresters.info
Телефон на СЛБ: 02 / 981 86 32

Фестивал на зелениката и предисторията на “Странджа”

“Най-чаровната целувка на морето със сушата!” - тази сентенция за уникалната красота на Странджа бях прочел преди време някъде. Трудно може да се намери по-вярно определение за неповторимата хубост на тази планина, за нейния ландшафт, представляващ развълнувано море от широколистни гори, дълбоко прорязано от речните долове на водосборите на Велека, Резовска и Младежка. За богатството на видовото разнообразие, съсредоточено в тази сравнително ниска, хълмиста и ширококорастлана планина, е писано и говорено много през последните 20 години.

Дирекцията на Природния парк “Странджа” - Малко Търново, през изминалите 15 години се доказва като достоен за уважение стопанин и управител на тази най-голяма наша защитена територия (116 136.2 ха). Едно от мероприятията за популяризиране на красотата на тази планина и видовото ѝ разнообразие е Фестивалът на зелениката. На 7-8 май този “народен” фестивал бе проведен за осми път в м. Тулпан край с. Заберново, в средната част на планината.

Фестивалът бе обстойно отразен в медиите от Бургаска област и по-кратко - в централните медии, докато Българската национална телевизия и радио продължават активно да отстояват позициите на парковото ръководство в битката му срещу нерегламентираното строителство по Черноморското крайбрежие в този район, незаконното ловуване и посегателствата в защитените местности. Възхищавам се от достойното поведение на директора на парка инж. Стефан Златаров, който изключително смело се противопоставя на посегателствата на новоизлюпени богаташи. Нека не забравяме, че преди две години бившето ръководство на ДАГ бе подготвило заповедта за уволнението на инж. Златаров, за да “уйдиса” на новобогаташите със строителни апетити към уникалната природна среда. Дано всичко това е вече история и никога да не се повтаря.

За успешното провеждане на Фестивала на зелениката допринесе активното участие на РДГ - Бургас, начело с главния директор инж. Румен Желев, както и на директорите и други специалисти от горските стопанства в района. На добре организиран и проведен фестивал най-силно впечатление ми направи радостта на многобройните участници и гости на тържеството, които, усмихнати, се поздравяваха като на празник. А фестивалът си беше точно такъв празник.

Искам обаче да споделя нещо важно, свързано с историята на създаването на парка, за което ме провокира изказването на виден в близкото минало деятел на горскостопанската практика и наука от този край при откриването на Фестивала на зелениката. Неговото слово не бе за великите странджански гори, този оратор “изпя” хвалебствена ария за личност, присъствала няколко години в Министерс-

твото на околната среда, “благодарение” на която бил създаден ПП “Странджа”.

Изглед от Странджа

Прехвалената чудотворна дейност на някогашния чиновник в МОС не отговаря на истината. И това не е трудно да се докаже, защото съм сигурен, че в Дирекцията на парка, както и в съответния отдел на ИАГ, се съхраняват документите по проучване на възможността за създаването на това поделение и определяне на евентуалните му граници. В тази документация би трябвало да бъдат отразени и съгласувателните действия с общинските ръководства и отправените аргументирани предложения към Министерството на околната среда от страна на тогавашния Комитет по горите.

За широката публика, за читателите на нашия вестник и за самочувствието на горскостопанските ни дейци, които преди всичко са и отлични природозащитници, ще разкажа накратко действителната история на създаването на парка, с която тази личност няма нищо общо и която с краткия си престой в МОС нанесе удар върху най-ценното от българските защитени територии - националните паркове и резерватите, като ги отдели от горското ведомство.

Защитените територии, разпростиращи се върху най-ценните във видовото разнообразие ландшафти, в продължение на десетилетия се създаваха, проучаваха и управляваха по най-добрия начин като приоритетна част от функциите и задачите на горското ведомство. Неслучайно за повече от 10 години в България имаше Министерство на горите и опазване на природната среда. През годините 1993 и 1994 отделни личности, в желанието си да оправдаят назначението си в МОС, започнаха бързо прекрояване на редица резервати. От списъка към Мрежата на световните биосферни резервати бе заличен резерватът “Маричичи езера”. Заличени бяха 4 резервата в района на Ропотамо и бе създаден един мегарезерват в тази голяма, но много крехка и уязвима екосистема. Блатото Аркутино, прочуто като находище на водните лилии, загина. Дори информационните табели на този обект са в окаяно състояние и не са подменяни повече от 15 години. За да се угоди на хотелиери, бе заличена защитената местност Божура над гр. Средец - естествено находище на божур, а в резервата “Тисата” спокойно

пашуват стада кози от Кресна. Трябва ли отново да споменаваме, че с благословията

седател на Комитета, ходехме във фондация “Св. св. Кирил и Методий” и изисквах-

Момент от Фестивала на зелениката

Местност Голям Кастрич

Зеленика

на МОСВ бе унищожено най-ценното от природата в Националния парк “Пирин”, пясъчните дюни по Черно море и много други.

По време на правителството на Любен Беров, когато министър на околната среда бе Валентин Босевски, неколкостранно на заседания на Министерския съвет се явяваше наш екип от Комитета по горите, в който участваха зам.-председателите и юрисконсултът Стефка Сматракалева. Ние яростно отстоявахме позициите на горското ведомство и не бе допуснато резерватите и националните паркове да се откъснат от горската система и да преминат в друга “куха”, чисто чиновническа администрация, която впоследствие доказва, че няма потенциал, а може би и желание да ги управлява законово.

Трябва да се знае, особено от по-малкото поколение лесовъди, че през периода 1990-1995 г. поради постоянна променящата се политическа конюнктура начело на Комитета по горите заставаха няколко председатели, но всеки, без изключение, твърдо отстояваше позицията - защитените територии в горското ведомство. През 1990 г. с инж. Любен Ванчев, тогавашният пред-

седател на Комитета, ходехме във фондация “Св. св. Кирил и Методий” и изисквах-

Бургас, и горското ведомство взе решение с цел опазване на изключително богато-

но от зам.-директора инж. Дико Патронов, се конкретизираше кои територии трябва да бъдат включени в бъдещия парк.

С писмо № 050850 от 18.10.1993 г. Комитетът по горите изпрати в МОС обосновано и подробно мотивирано предложение за обявяване на Народен парк с името “Странджа” в точно определена площ и граници. В предложението е посочено, че след приемане на категориите и критериите на Международния съюз за защита на природата от нашето законодателство, паркът ще попадне в категорията “защитени ландшафти и природни паркове”.

В продължение на години и половина обявяването на парка се задържа в МОС. Много бяха разговорите, водени от страна на Комитета по горите с МОС, включително на най-високо равнище, с които се настояваше паркът да бъде обявен. Разбрахме, че това забавяне от страна на МОС целеше паркът да бъде обявен след като защитените територии преминат във функциите и задачите в МОС. Времето не им стигна! Правителството на Любен Беров падна. В последния си работен ден като министър на околната среда в правителството на Беров - на 24.01.1995 г., Валентин Босевски подписа заповед № РД-30 за обявяването на Народен парк “Странджа” с определени площ, граници и включените в него резервати, защитени местности, природни забележителности и други.

Заповедта задължаваше Комитета по горите в едногодишен срок да създаде дирекция на парка. Това бе изпълнено в кратки срокове.

Министерството на околната среда се задължаваше да осигури изработването в едногодишен срок и утвърждаването на план за управление на парка. И до ден днешен това не е извършено. Това затруднява работата на Дирекцията на ПП “Странджа”, а, както видях, и позволява отделни личности да правят своеволни интерпретации.

Инж. Георги ПЕТРУШЕВ

то биологично разнообразие и уникалния за Европа ландшафт бързо да се действа за обявяването на българската част от Странджа за защитена територия.

В началото на 1991 г. Комитетът по горите със специално писмо възложи на РДГ - Бургас, да извърши задълбочени проучвания върху територията на планината - растителност, животни, исторически и архитектурни забележителности, архитектурни и етнографски резервати, които имат качества и трябва да попаднат в бъдещата защитена територия. С това писмо бе дадено указание да се посочи и конкретно предложение за границите на бъдещия парк.

В активната проучвателна работа се включиха инж. Димо Кънев, ст.н.с. д-р Дико Патронов, д-р Иван Костов, инж. Заварин Гагов, както и директорите на горските стопанства от Странджанския район. В тази работа на няколко пъти се включваше екип от Комитета по горите. Много полезно бе участието на инж. Димитринка Берборова, работила в продължение на години като началник-отдел “Парково устройство” при ВПО “Арголеспроект”. Периодът на проучвания бе сравнително кратък, но се извършиха и необходимите съгласувателни действия с общинските ръководства.

В средата на 1993 г. РДГ - Бургас, направи конкретно предложение. С обстойно и много добре мотивирано изложение, подписа-

ХУСКВАРНА БЪЛГАРИЯ ЕООД
София 1797, ж.к. „Младост“ - 2, ул. „Андрей Ляпчев“ №72
тел. 975 30 76; 0888 28 17 11, 0888 28 74 62
www.husqvarna.bg; e-mail: info@husqvarna.bg